

NOTAT

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Fødevarer og Veterinær

J.nr. 2021-6064

Den 29. oktober 2021

Notat om høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink (Forlængelse af det midlertidige forbud mod hold af mink).

Lovforslaget blev som udkast sendt i høring den 4. oktober 2021 med frist for afgivelse af høringssvar den 20. oktober 2021.

Der er modtaget høringssvar fra følgende eksterne høringssparters: Dansk Pelsdyravlerforening a.m.b.a. (Danske Minkavlere og København Fur), Danske Ældreråd, Det Veterinære Sundhedsråd, DOSO, Det Dyreetisk Råd, Dyrenes Beskyttelse, Forbrugerrådet Tænk, Heilsumálaráðið (det færøske sundhedsministerium), Københavns Universitet - Institut for Veterinær- og husdyrvidenskab samt Landbrug og Fødevarer.

Heraf har følgende eksterne høringssparters anført, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget: Danske Ældreråd, Forbrugerrådet Tænk og Heilsumálaráðið (det færøske sundhedsministerium).

I det følgende redegøres for de væsentligste bemærkninger i de eksterne høringssvar. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris bemærkninger hertil er anført i kursiv. Grundlaget for lovforslaget er Statens Serum Instituts (SSI) risikovurdering af 14. juni 2021 for den humane sundhed i forhold til COVID-19 ved en evt. genoptagelse af minkhold efter 31. december 2021 og SSI's opdatering den 28. september 2021. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har derfor indhentet Sundhedsministeriets bemærkninger til de modtagne høringssvar. Sundhedsministeriets bemærkninger er anført i kursiv nedenfor.

Der henvises til, at høringssvarene kan læses i deres helhed på Høringsportalen, hvor de eksterne parters høringssvar offentliggøres.

Høringssvar fra eksterne høringssparters har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget. Der er alene foretaget enkelte mindre sproglige ændringer og præciseringer i bemærkningerne til lovforslaget, som ikke ændrer på det indholdsmæssige.

Høringssvarene fra eksterne høringssparters har overordnet berørt følgende emner:

1. Det videnskabelige grundlag for lovforslaget og videre proces for beslutning om hold af mink
2. Dyrevelfærdsmæssige og etiske betragtninger ved evt. fremtidigt hold af mink

3. Dvaleordning og erstatninger
4. Øvrige bemærkninger, herunder miljø, klima og bæredygtighed

Ad. 1. Det videnskabelige grundlag for lovforslaget og videre proces for beslutning om hold af mink

Dansk Pelsdyravlerforening a.m.b.a. ("Foreningen") finder det er beklageligt, at det fortsat er nødvendigt at forbyde hold af mink i Danmark på trods af, at COVID-19 ikke længere betragtes som en samfundskritisk sygdom. Foreningen anfører bl.a.: "Vi finder det overordentligt angribeligt, at nærværende lovforslag og den bagvedliggende politiske beslutning om at forlænge det midlertidige forbud mod minkhold med endnu et år udelukkende hviler på SSI's (opdaterede) risikovurdering af 14. juni 2021. Og at det så åbenlyst sker på trods af den omfattende og tungtvejende faglige kritik, der fra forsker- og ekspertside er anført over for risikovurderingen i sin helhed.

[....]

Det veterinærfaglige forskerhold på Københavns Universitet, flere forskere fra Århus Universitet og Den Danske Dyr lægeforening har både internt og særdeles bastant i dagspressen undsagt SSI's risikovurdering. Der peges på manglende inddragelse af flere relevante fagområder, manglende dataspørgsmål og scenarieberegninger, ensidig oplystning af usikkerheder og risici, et unødigt dystert indtryk af fortsat minkhold, beskrivelse af udenlandske erfaringer og praksis, herunder navnlig i forhold til avlsstammer og vaccinering af mink i nabolande.

En så markant fagkritik af de mest centrale forhold burde i sig selv være diskvalificerende for risikovurderingens anvendelighed. Ikke mindst når det tages i betragtning, at forskergruppen fra Københavns Universitet – ganske bemærkelsesværdigt i et høringssvar til SSI direkte har anmodet om ikke at blive taget til indtægt for indholdet i risikovurderingen på grund af væsentlige mangler om fakta, sandsynligheder og de faglige vurderinger."

Foreningen finder endvidere, at lovforslaget er "et eksempel på en meget vidtrækkende og alvorlig beslutning truffet på et spinkelt og stærkt kritiseret grundlag".

Foreningen fremfører desuden kritik af, at den bestilte risikovurdering fra DK-VET, blev annulleret.

Landbrug & Fødevarer finder, at der ikke er fremlagt tilstrækkeligt faglig grundlag for beslutningen om at forlænge det midlertidige forbud mod hold af mink.

Landbrug & Fødevarer bemærker i øvrigt, at "det er stærkt kritisabelt, at der ikke forud for beslutningen har været gennemført et grundigt arbejde med en egentlig risikovurdering af minkhold i Danmark, hvor der blev set realistisk på forskellige scenarier for hold af mink og smitteforebyggende aktiviteter betydning, herunder vaccination af mink. Den yderligere forlængelse af forbuddet vil gøre det endnu vanskeligere bl.a. at sikre indkøb af nye avlsdyr i udlandet og sikre foderforsyning til dem i forhold til at genoptage produktionen."

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der ses nærmere på mulighederne for hold af mink med minimal risiko for spredning af COVID-19, herunder konkrete forslag til smittebeskyttelse på minkfarme, både i

forhold til smitte fra mennesker til mink og fra mink til mennesker. Der opfordres også til, at der ses på mulighederne for en vaccinationsstrategi for mink med belysning af, hvilken type vaccine der ville være relevant, forslag til overvågningsprogram mm. i forbindelse med hold af mink.

Landbrug & Fødevarer fremhæver, at det er vigtigt, at arbejdet igangsættes allerede nu, så der i god tid kan etableres et beslutningsgrundlag for eventuel genoptagelse af minkproduktion i Danmark.

Københavns Universitet - Institut for Veterinær- og husdyrvidenskab (KU/IVH) anfører, at risikovurderingen fra SSI i juni 2021 alene forholder sig til situationen i den humane smitteudvikling, men ikke til rammerne for en fremtidig minkproduktion, så som opstaldningsforhold, afstande mellem besætninger, antal dyr pr. besætning samt effekten af smittebegrænsende foranstaltninger, optimeret biosikring, vaccination af mink og personale, overvågning af sygdomsforekomst i mink og personale mm. KU/IVH finder det derfor vigtigt, at der allerede nu igangsættes aktiviteter, der kan give et bedre evidens baseret fundament for fremtidige risikovurderinger.

Det Veterinære Sundhedsråd bemærker, at der, forinden det i lovforslaget anførte forbud ophører, bør laves risikovurderinger over forskellige scenarier for fremtidigt hold af mink. Rådet vurderer endvidere, at veterinære eksperter inden for hold af mink og zoonoser bør inddrages i risikovurderingerne.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri: Forslaget om forlængelse af det midlertidige forbud mod hold af mink er begrundet i Statens Serum Instituts (SSI) risikovurdering "Sundhedsfaglig vurdering af risiko for den humane sundhed ved en evt. genoptagelse af minkhold efter 2021 af 14. juni 2021 samt den opdaterede risikovurdering af 28. september 2021, hvor SSI bl.a. vurderer, at hold af mink efter 2021 kan medføre en sundhedsrisiko for mennesker af ukendt størrelse.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri bemærker desuden, at Dansk Veterinær Konsortium kan inddrages i relevant omfang i den fase i 2022, hvor der skal foretages en ny vurdering af fremtiden for minkavl i Danmark. Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

Sundhedsministeriets bemærkninger:

Ændret kategorisering af COVID-19 som samfundskritisk sygdom

Regeringen har truffet beslutning om, at COVID-19 fra den 10. september 2021 ikke længere skal kategoriseres som en samfundskritisk sygdom. Beslutningen er truffet efter inddragelse af den faglige referencegruppe, Epidemikommissionen og sundhedsmyndighederne. Der er tale om en politisk beslutning baseret på sundhedsfaglige input, som bl.a. medfører, at en række bestemmelser i epidemiloven ikke længere finder anvendelse.

Sundhedsmyndighedernes risikovurdering

Sundhedsmyndighederne afgav den 14. juni 2021 en sundhedsfaglig vurdering af risiko for den humane sundhed ved en evt. genoptagelse af minkhold efter 2021. Vurderingen er udarbejdet af Statens Serum Institut (SSI), som har koordineret vurderingen med Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed. Derudover har der været dialog med Københavns Universitet.

Det fremgår af sundhedsmyndighedernes risikovurdering, at "hold af mink i Danmark efter 2021 kan medføre en sundhedsrisiko for mennesker af ukendt størrelse". Det må dog forventes, at der i løbet af 2022 generelt vil være et bedre vidensgrundlag for risikovurderingen. Det skyldes bl.a., at Danmark og resten af verden hen over efteråret og vinteren opnår større vaccinationsdækning samt erfaring omkring varighed af immunitet efter vaccination og effekt af vaccination over for nye virusvarianter.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

Ad. 2. Dyrevelfærdsmæssige og etiske betragtninger ved evt. fremtidigt hold af mink

DOSO og Dyrenes Beskyttelse støtter forslaget men anbefaler en mere langsigtet løsning med et permanent forbud.

Dyrenes Beskyttelse bemærker i den forbindelse, at mink holdes i små trådnedbure på store farme med i tusindvis af dyr samlet på meget lidt plads, samt at produktionsmetoden giver anledning til væsentlige problemer i forhold til dyrevelfærd og miljø. De henviser til, at mink er aktive, solitære og territoriale rovdyr. Dyrene er udviklet til at leve alene og opretholde store territorier på flere km², ofte i nærheden af vand, hvor de jager og svømmer. I produktionen holdes dyrene flere sammen i de små bure og har derfor ingen mulighed for at udføre deres naturlige adfærd og få opfyldt deres behov, hvilket fører til stress og mistrivsel.

Det Dyreetiske Råd henviser til høringssvaret, de afgav i forbindelse med den gældende lov, og gentager, at der i perioden frem til forbuddets ophør bør tages stilling til, hvilke dyrevelfærdsmæssige krav, der i fremtiden skal gælde for minkproduktion, såfremt produktionen genetableres. Endelig oplyser de, at Rådet som bidrag til denne stillingtagen har valgt at opdatere den del af Rådets udtalelse om pelsdyrproduktion, som omhandler produktionen af mink. Udtalelsen forventes offentliggjort omkring 1. november 2021.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri bemærker, at det ikke er ministeriets mål at lukke produktionen i Danmark permanent.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

Ad. 3 Dvaleordning og erstatninger

Foreningen bemærker, at der i lovforslaget ikke indgår nye eller konkrete oplysninger om, hvordan forlængelse af dvaleperioden skal håndteres eller kompenseres. Det anføres desuden, at branchens markedsforhold bør ansues ud fra eksakte auktionsdata i forhold til beregning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Dyrenes Beskyttelse anfører: "Der er allerede etableret en dyr og omfattende erstatningsordning for minkavlerne ogfølgeerhverv, og der kun er en lille interesse for dvaleordningen med mulighed for genstart. Erstatninger betales med offentlige midler og det er derfor rimeligt, at de tilgodeser langsigtede samfundsmæssige interesser som sundhed, miljø og dyrevelfærd gennem en sikring af, at minkproduktionen ikke genopstår. Det er således oplagt at gennemføre et permanent dansk forbud nu."

Landbrug & Fødevarer henviser til tidligere afgivet høringsvar vedrørende bekendtgørelse om nedlukningserstatning til minkvirksomheder og følgeerhvervsvirksomheder.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har noteret sig det indkomne høringsvar fra Landbrug & Fødevarer i relation til udkast til bekendtgørelse om endelig nedlukningserstatning til minkavlere og følgeerhverv. Høringsvaret vil blive håndteret i sammenhæng med de øvrige høringsvar til bekendtgørelsen.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan oplyse, at der lægges op til en forlængelse af ordningen med udbetaling af dvalekompensation til minkavlere, som ønsker at nedlukke deres minkproduktion midlertidigt. Det sker i forlængelse af den politiske beslutning om, at det midlertidige forbud mod hold af mink forlænges med ét år, dvs. til den 31. december 2022.

Ordningen med udbetaling af dvalekompensation er en del af den politiske aftale om erstatning mv. til minkavlerne og følgeerhverv berørt af COVID-19 indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vil derfor inddrage aftalepartierne med henblik på at drøfte en forlængelse af dvaleordningen.

Det følger af den politiske aftale om erstatning mv., at dvalekompensation dækker avlernes faste omkostninger inkl. uundgåelige driftsomkostninger til vedligehold og service af produktionsfaciliteter.

Minkavlere, som i første omgang vælger dvalemodellen, vil få mulighed for "at vælge om". Dvs., at de har mulighed for senere at vælge at nedlukke produktionen permanent og i stedet modtage erstatning for permanent nedlukning af minkvirksomheden. Der vil skulle ske en modregning af allerede udbetalt dvalekompensation, hvis avleren senere vælger nedlukningserstatning.

Reglerne om dvalekompensation inklusiv ansøgningsprocedurer fastsættes i en bekendtgørelse.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

Ad. 4 Øvrige bemærkninger, herunder miljø, klima og bæredygtighed

Foreningen bemærker, at gengivelsen i bemærkningerne til lovforslaget om de erhvervsøkonomiske og miljø- og naturmæssige konsekvenser er særdeles forenklede. De anfører bl.a., at de miljømæssige konsekvenser ikke omtaler, at der med erhvervets ophør bortfalder en værdifuld gødningsressource i jordbruget, som fremover skal erstattes med handelsgødning med det dertil hørende klimaaftryk. Det bemærkes ligeledes, at "den recirkulering og værditilvækst, der blev opnået via minkerhvervets genanvendelse af restmaterialer fra fødevarerektoren til minkfoder" heller ikke bliver omtalt.

Dyrenes Beskyttelse bemærker, at minkproduktion ikke kun er skadelig for minkene men også for omgivelserne, og anfører, at den danske minkindustri i 2020 har udledt store mængder ammoniak og fosfor fra farme og via gødning til skade for sårbar natur og vandmiljø.

*Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri henviser til pkt. 8 i bemærkningerne til lovforslaget.
Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.*